

Colonscopie of sigmoïdscopie onderzoek

Onderzoek van de dikke darm (met laxeermiddel Picoprep)

Inleiding

U bent door uw huisarts of specialist doorverwezen voor een onderzoek van de dikke darm; een colonscopie of sigmoïdscopie. In deze folder krijgt u meer informatie over het onderzoek. Deze informatie is een aanvulling op het gesprek dat u heeft gehad met uw arts.

Doel van het onderzoek

Een colonscopie is een onderzoek dat wordt uitgevoerd om het slijmvlies (de binnenbekleding) van de hele dikke darm nauwkeurig te bekijken. Er wordt gekeken of er afwijkingen zijn die uw klachten kunnen veroorzaken. Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Bij een sigmoïdscopie wordt alleen het laatste deel (40 cm) van uw dikke darm bekeken, dit onderzoek duurt ongeveer 15 minuten. Beide onderzoeken worden gedaan met behulp van een endoscoop. Dit is een dunne, buigzame slang met een ingebouwde videocamera. Het onderzoek wordt verricht door een Maag-, Darm- en Leverarts (MDL-arts) of een verpleegkundig endoscopist. De verpleegkundig endoscopist staat onder supervisie van de MDL-arts.

Een colonscopie/sigmoïdscopie is een therapeutisch onderzoek. De arts kan tijdens dit onderzoek een kleine ingreep uitvoeren. Ook kan er tijdens het onderzoek weefsel afgenomen worden voor het vaststellen en/ of bevestigen van een diagnose.

Wat neemt u mee?

Wij raden u dringend aan om waardevolle bezittingen en geld thuis te laten. Het is handig om een brillenkoker of bakje voor uw gehoorapparaat mee te nemen, wanneer u deze heeft. Eventueel kunt u schoon ondergoed meenemen. Zorg dat uw persoonlijke spullen in een eigen compacte tas passen.

Medicijnen

- Als u bloedverdünnende medicijnen gebruikt dan is met u besproken of u deze medicijnen wel of niet kunt blijven innemen.
- Wanneer de bloedverdünnende medicijnen via de trombosedienst worden geregeld, brengen wij de trombosedienst op de hoogte van uw onderzoek. 75 minuten voor het onderzoek moet u bloed laten prikken voor uw stollingswaarde bij de afdeling Bloedafname (route 27). Deze afspraak wordt voor u gemaakt. Neem het labformulier mee naar uw afspraak.
- Na het onderzoek hoort u wanneer u met de bloedverdünnende medicijnen mag starten.
- Als u medicijnen voor diabetes mellitus gebruikt (tabletten en/of insuline) dan is met u besproken of u deze medicijnen wel, aangepast of niet kunt blijven innemen. Mocht uw bloedsuiker te laag worden, dan mag u altijd dextro-tabletten innemen, ook als u niet meer mag eten. Neemt u altijd uw insuline en glucosemeetapparatuur mee naar het ziekenhuis.
- Bij gebruik van ijzertabletten mogen deze 5 dagen voor het onderzoek niet meer worden ingenomen.
- Als u allergisch bent voor bepaalde medicijnen, moet u dit uw arts melden.
- Gebruikt u nog andere medicijnen, dan heeft uw arts met u besproken hoe u deze toch kunt blijven innemen. Bij pijnklachten kan paracetamol worden ingenomen met een klein slokje water.

Let op:

- Heeft u een *hartafwijking* en/of een *pacemaker* of *ICD*, meldt dit dan aan uw arts. Soms is het nodig om voorzorgmaatregelen te nemen.

- *Gebruikt u een anticonceptiepil?* Door de voorbereiding is er een verminderde werking van de anticonceptiepil (zie bijsluiter).
- *Bent u bloeddonor?* Vanwege het onderzoek kan het zijn dat u bepaalde tijd geen bloed mag geven. De bloedbank kunt u daar verder over informeren.
- *Gebruikt u thuis een C-pap apparaat* vanwege uw slaapapneu, neemt u dit mee indien u sedatie (rustgevendende medicatie) krijgt tijdens het onderzoek.

Vorbereiding voor het onderzoek

Om een zo goed mogelijke diagnose te kunnen stellen, is het belangrijk om voorafgaand aan het onderzoek de darm goed te reinigen. Dit doet u door onderstaand advies op te volgen.

Twee dagen voor het onderzoek:

Om uw dikke darm optimaal voor te bereiden, is het van belang dat u twee dagen voorafgaand aan het onderzoek een lichtverteerbaar dieet volgt. Naast lichtverteerbaar eten is het ook belangrijk dat u niet te grote porties eet. Met name de laatste maaltijd mag geen grote maaltijd zijn, dit belemmert anders de darmlediging.

Lichtverteerbare voeding bestaat uit:

Witte rijst, pasta's, gekookte aardappelen, gekookte groenten, kip, vis, tartaar/mager rundergehakt, wit brood (met beleg), beschuit, crackers, zuivelproducten, fruit (zonder pitjes), enz.

Het is niet toegestaan om rauwkost, zaden/pitjes of volkoren producten te eten: zoals muesli, kiwi's, druiven, aardbeien, noten, maïs en peulvruchten zoals doperwtten.

Eén dag voor het onderzoek:

Op deze dag begint u met het drinken van het laxeermiddel (Picoprep). U mag tot 1 uur voor u begint met het drinken van de Picoprep nog een lichtverteerbare maaltijd. Hierna mag u niet meer eten. Wel mag u onbeperkt heldere dranken drinken.

Toegestane heldere dranken:

- Water (met of zonder smaak)
- Heldere appelsap/dubbelfris light
- Heldere kruiden- of vruchtenthee zonder suiker (wel zoetstof)
- Heldere gezeefde bouillon

Let op: alle heldere dranken mogen geen toegevoegde suikers bevatten.

Het is niet toegestaan de volgende dranken te drinken:

- Zwarte thee;
- Koffie;
- Troebele of rode vruchtensappen;
- Koolzuurhoudende dranken;
- Melk(producten).

Laxeren voor het onderzoek:

Uw recept met laxeermiddelen Picoprep en Bisacodyl is elektronisch verstuurd naar uw eigen apotheek. Dit kunt u daar ophalen.

U maakt de Picoprep als volgt klaar:

- Vul een glas met koud water.
- Open de verpakking Picoprep.
- Leeg de inhoud van één zakje in het glas.
- Roer twee à drie minuten tot de oplossing niet meer bruist. Wanneer de melkachtige oplossing warm wordt, wacht dan tot deze is afgekoeld.
- Drink het glas in één keer leeg.

U volgt het volgende laxeerschema:

<i>U heeft het onderzoek vóór 13:00 uur</i>	<i>U heeft het onderzoek ná 13:00 uur</i>
Dag vóór het onderzoek:	Dag vóór het onderzoek:
14:00 2 tabletten bisacodyl	17:00 2 tabletten Bisacodyl
16:00 U mag niet meer eten	19:00 U mag niet meer eten
17:00 1 ^{ste} glas Picoprep	20:00 1 ^{ste} glas Picoprep
17:00 - 20:00 2 liter heldere dranken	20:00 - 23:00 2 liter heldere dranken
Dag ván het onderzoek:	Dag ván het onderzoek:
5:00 2 ^{de} glas Picoprep	9:00 2 ^{de} glas Picoprep
5:00 - 2 liter heldere dranken	9:00 - 2 liter heldere dranken
Let op: u mag 2 uur voor het onderzoek niet meer drinken.	
U kunt in bovenstaande schema zelf de eindtijd invullen op de stippellijn wanneer u stopt met drinken van de heldere dranken.	

Blijft u in de buurt van een toilet, zodra u met laxeren begint. Meestal komt de ontlasting na 1-3 uur op gang, bij sommige mensen kan het langer duren.

Medicatie

Neem uw medicatie één uur voordat u begint met drinken of één uur nadat u gestopt bent met drinken van het laxeermiddel en de heldere dranken.

Belangrijk:

Uw darm begint schoon te worden zodra uw ontlasting lijkt op urine (waterdun, lichtkleurig en helder). Voor een goed gereinigde darm moet u echter nog steeds zoveel mogelijk van de toegestane heldere dranken blijven drinken.

Het laxeren lukt niet?

Lukt het drinken van de laxeermiddelen niet, of is de ontlasting niet waterdun/helder op de dag van het onderzoek, neem dan contact op met de Scopie afdeling.

Tips bij de voorbereiding op het onderzoek:

- Om de ontlasting goed op gang te brengen, adviseren we om regelmatig te bewegen.
- Als u de smaak niet prettig vindt, gebruikt u een rietje om de Picoprep te drinken.
- Drink ten minste 1 maal bouillon zonder stukjes.

Het onderzoek

Een scopieverpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. U krijgt de gelegenheid om de onderkleding uit te trekken.

Als met u is afgesproken dat u een rustgevend middel (lichte sedatie) krijgt, dan wordt tijdens het gehele onderzoek uw bloeddruk, hartslag en zuurstofgehalte gemeten. Via een infuus krijgt u het rustgevend middel toegediend.

Wanneer bij u een andere, diepere sedatie is afgesproken, dan krijgt u via een infuus een slaapmiddel toegediend door een sedatie praktijk specialist. Hiervoor krijgt u een poli afspraak bij de sedatie praktijk specialist.

Het is niet toegestaan dat er familie/begeleiding aanwezig is tijdens het onderzoek. Vanwege uw veiligheid volgen wij op de behandelkamer de zogenaamde time-out procedure. Dit betekent dat er meerdere malen, door verschillende mensen, gevraagd wordt naar uw naam, geboortedatum en voor welk onderzoek u komt.

U ligt tijdens het onderzoek op uw linkerzij op een bed. De arts brengt de endoscoop voorzichtig

via uw anus in de dikke darm. Om een goed beeld te krijgen van de binnenkant van uw darm, blaast de arts via de endoscoop lucht in. U kunt hierdoor last krijgen van darmkrampen en winderigheid; dit is een normale reactie.

De arts bepaalt tijdens het onderzoek of er stukjes weefsel weggehaald worden, dit is pijnloos. Het weefsel wordt opgestuurd naar het laboratorium voor onderzoek.

Na het onderzoek

Als u sedatie heeft gehad, blijft u na het onderzoek nog een uur ter observatie op de Scopie afdeling. Voordat u naar huis gaat krijgt u van de verpleegkundige een krentenbol of ontbijtkoek mee voor onderweg. Als u nog iets extra wilt eten, raden wij aan dit zelf van huis mee te nemen.

Wanneer u rustgevend medicijnen heeft gekregen, geldt minimaal 12 uur na het onderzoek:

- U kunt vergeetachtig en verminderd alert zijn.
- U mag niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer.
- Geen alcohol nuttigen.
- Geen belangrijke beslissingen nemen.
- Gevaarlijke machines bedienen.
- U mag niet zonder begeleiding lopend, met de taxi of openbaar vervoer naar huis.
- Uw begeleiding die u op komt halen moet 18 jaar of ouder zijn.

U moet opgehaald worden op de Scopie afdeling (route 38). U kunt na het darmonderzoek last hebben van darmkrampen. Probeert u zoveel mogelijk winden te laten, hierdoor nemen de krampen af. U kunt eventueel thuis paracetamol nemen tegen de pijn.

Houdt u er rekening mee dat het soms enkele dagen kan duren voordat uw normale ontlasting weer op gang komt.

Uitslag van het onderzoek

Indien u geen rustgevend medicijnen heeft gekregen tijdens het onderzoek vertelt de arts u de voorlopige uitslag. Indien u rustgevend medicijnen heeft gekregen zal bij ontslag de

verpleegkundige de voorlopige uitslag geven via een ontslagbief. Alleen als de arts het noodzakelijk vindt, kan het zijn dat u de arts over de uitslag spreekt voor ontslag. Wanneer er weefsel is afgenomen, dan hoort u de uitslag via uw (huis)arts.

Mogelijke complicaties

Een colonscopie of sigmoïdscopie is een veilig onderzoek maar er kunnen soms complicaties optreden. De kans op een complicatie neemt toe als de arts tijdens het onderzoek een ingreep/behandeling uitvoert.

- Als u rustgevendende medicijnen krijgt, kan dit effect hebben op de ademhaling, hartslag en bloeddruk. We houden uw situatie continu in de gaten waardoor direct kan worden ingegrepen als er bijzonderheden optreden.
- Een enkele keer kan tijdens het onderzoek een bloeding ontstaan. Bij een behandeling of kleine ingrepen tijdens het onderzoek komt dit vaker voor. Een bloeding kan in de meeste gevallen tijdens het onderzoek verholpen worden.
- Een zeldzame complicatie is een scheurtje (perforatie) in de darmwand, in sommige gevallen kan dit tijdens het onderzoek verholpen worden, in andere gevallen is een opname en soms ook een operatie noodzakelijk.
- Bij een klein gedeelte van de mensen lukt het niet om bij een colonscopie het begin van de dikke darm te bereiken waardoor niet de hele darm kan worden onderzocht.

Alternatieven

Dit is afhankelijk van uw situatie. Als er alternatieven mogelijk zijn, dan bespreekt uw behandelend arts dit met u.

Een alternatief voor dit onderzoek is de CT-scan (CT-Colonografie). Een CT-scan wordt alleen gebruikt voor beeldvorming (er worden beelden (plaatjes) van het inwendige van het lichaam gemaakt). Bij dit onderzoek is geen therapeutische behandeling mogelijk.

Plaats van het onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op de Scopie afdeling, route 38.

Wilt u 15 minuten voor het onderzoek aanwezig zijn?

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder vragen, stelt u die dan gerust aan uw arts of verpleegkundige. U kunt ook bellen met de Scopie afdeling (van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 16.30 uur) op tel.: (0182) 50 50 17.

Algemene informatie over het GHZ

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl. U kunt ook bellen naar het algemene telefoonnummer: (0182) 50 50 50.

Tot slot

Het kan voorkomen dat door onvoorziene omstandigheden (vaak spoedgevallen), het onderzoek later plaatsvindt dan is afgesproken of dat uw afspraak wordt verzet. We hopen dat u hiervoor begrip heeft.

Als u uw afspraak niet kunt nakomen, wilt u ons dan tijdig berichten?

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
maart 2023
05.04.086